

**DREPTUL
LA UN MEDIU SĂNĂTOS**

**CONCURSUL DE MOOTING
FIAT JUSTITIA 2013**

Coordonatori:
Luminița Gabura, Raul Miron, Nicolae Ploeșteanu

Autori:
**Dumitru Cazac, Diana Chibulcutean, Iulia Diana
David, Augustina Moldovan, Nicolae Ploeșteanu,
Ioana Precup**

DREPTUL LA UN MEDIU SĂNĂTOS

CONCURSUL DE MOOTING FIAT JUSTITIA 2013

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2013

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Angelica Mălăescu

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Dreptul la un mediu sănătos : Concursul de mooting Fiat Justitia
2013 / ed. îngrijită de Luminița Gabura și Raul Miron. - București :
Editura Universitară, 2013
ISBN 978-606-591-826-9

I. Gabura, Luminița (ed.)
II. Miron, Raul (ed.)

34

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786065918269

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2013
Editura Universitară
Director: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27 / 0744 EDITOR / 07217 CARTE
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

**CONCURSUL NAȚIONAL
DE PLEDOARII**

FIAT JUSTITIA

2013

Concursul a fost organizat de:

- *Luminița GABURA*

- *Raul MIRON*

- *Corina PALEU*

- *Timea RADU*

- *Victoria ALEXEI*

- *Oana MUREȘAN*

- *Liana MAN*

- *Ștefana ROMAN*

- *Ștefan IACOB*

- *Mădălina BERCHI*

Motto:

„ If you want to go fast, go alone.

If you want to go far, go together.”

Old African proverb

CUPRINS

În loc de Cuvânt înainte	13
Scurt istoric al cercului <i>ius iuventutis</i>	15
Prezentarea generală a concursului	17
Echipele participante	19
Regulamentul concursului	22
Cauza supusă dezbaterilor	33
Clarificările la cauză	40
ETAPA SCRISĂ	51
Memoriul echipei „ <i>Ladies of Justice</i> ” în calitate de reprezentanți ai victimei	51
CUPRINS	52
LISTĂ DE ABREVIERI	55
BIBLIOGRAFIE	57
<i>Documente Internaționale</i>	57
<i>Jurisprudență</i>	57
<i>Doctrină</i>	60
<i>Surse virtuale</i>	61
STAREA DE FAPT	63
JURISDICȚIA	68
<i>Curtea Europeană a Drepturilor Omului este competentă să se pronunțe în cauza Dimitrius et alii vs. Ihamului privind interpretarea și aplicarea C.E.D.O. și a Protocoalelor sale.</i>	68

<i>Curtea are competență ratione loci</i>	68
<i>Curtea are competență ratione temporis</i>	70
<i>Reclamanții sunt victime ale unor încălcări în sensul art. 34 din Co.E.D.O.</i>	70
<i>Curtea are competență ratione materiae</i>	72
<i>Îndeplinirea condițiilor de admisibilitate</i>	72
ARGUMENTE JURIDICE	78
<i>Încălcarea art. 2 privind dreptul la viață</i>	78
<i>Încălcarea art. 8 privind dreptul la viață privată și de familie</i>	85
<i>Încălcarea art. 6 privind dreptul la un proces echitabil coroborat cu art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv</i>	89
<i>Încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale</i>	100
EXPUNEREA CAPETELOR DE CERERE	106
MEMORIUL ECHIPEI „VENI, VIDI, VICI” ÎN CALITATE DE REPREZentanȚI AI GUVERNULUI	109
CUPRINS	111
LISTA DE ABREVIERI	113
BIBLIOGRAFIE	114
1. Documente internaționale	114
2. Lista cauzelor	114
2.1 Lista cauzelor de la C.E.D.O.	114
2.2 Lista cauzelor de la alte instanțe sau entități	119
3. Doctrină	119
STAREA DE FAPT	121
JURISDICȚIA	125
ARGUMENTE JURIDICE	131

1. Pretinsa încălcare a art.6 paragrafele 1,2 și paragraful 3 lit. A, B și art.13 privind dreptul la un proces echitabil în desfășurarea procedurilor judiciare și dreptul la un recurs efectiv în cadrul proceselor lui Dimitrius, Dahij și părinților lor în statul Iham.	131
2. Pretinsa încălcare a art. 2, privind dreptul la viață	141
3. Pretinsa încălcare a art. 8, privind dreptul la respectarea vieții private și de familie	145
4. Pretinsa încălcare a art. 1, Protocolul 1 adițional la Co.E.D.O.	156
EXPUNEREA CAPETELOR DE CERERE	164
ETAPA ORALĂ	165
Pledoariile echipei „Ladies of Justice” în calitate de reprezentanți ai victimelor	165
Pledoaria domnișoarei Iulia David	165
Pledoaria domnișoarei Ioana Precup	170
Pledoaria domnișoarei Diana Chibulcutean	175
Pledoariile echipei „Veni, Vidi, Vici” în calitate de reprezentanți ai Guvernului	182
Pledoaria domnului Dumitru Cazac	182
Pledoaria domnișoarei Augustina Moldovan	191
Rezultatele concursului	203
Mesaje din partea participanților	204

ÎN LOC DE CUVÂNT ÎNAINTE

Aceste cuvinte au scopul de a prefigura, contura și completa cele cuprinse în prezentul volum.

Având în vedere succesul înregistrat de ediția de anul acesta a concursului național de pledoarii *Fiat Justitia*, aspirat de organizatori și în cele din urmă afirmat și confirmat de participanți, ca urmare a propunerii domnului prof. univ. dr. Mihai Șandru, căruia îi datorăm întreg meritul pentru ideea de redactare a acestei lucrări, îmi revine deosebita plăcere și mândrie de a așeza o piesă în ceea ce nutresc cu adevărat să fie un viitor de succes al acestui concurs.

Acest demers constituie fără echivoc o mutație de anvergură în concretizarea ambițiilor cercului „*Ius Iuventutis*” de a îmbunătăți calitatea activității acestuia prin valorificarea feedback-ului primit an de an, în urma organizării concursului. Lucrarea se dorește a fi, pe de o parte, o dovadă concretă a nivelului de pregătire de excepție la care au ajuns concurenții, iar pe de altă parte, un suport științific, instructiv, coerent și practic, pentru viitorii aspiranți la titlul de campioni ai concursului *Fiat Justitia*. În acest sens, am selectat cu scop exemplificativ și expus în conținutul volumului, rodul eforturilor a două echipe care au ocupat poziții de top în ediția din acest an a concursului.

Doresc de asemenea să îmi îndrept gândurile către toți cei care s-au dedicat în ultimele luni realizării acestui proiect

și din a căror pasiune am reușit să producem o „ediție de aur” a acestui concurs. Aplauze și respect concurenților, grațitudine înțelepciunii specialiștilor din juriu, mulțumiri sponsorilor și felicitări echipei de organizare.

Nu în ultimul rând, la fel ca autorul cauzei, dorim ca acest volum să rămână o mărturie, chiar dacă una minoră, a luptei de a genera în conștiința colectivă o receptare cât mai amplă a problemelor mediului înconjurător.

Raul Miron
Președintele Cercului Studentesc „*Ius Iuventutis*”

SCURT ISTORIC AL CERCULUI *IUS IUVENTUTIS*

Cercul de drept *IUS IUVENTUTIS* reflectă cu siguranță spiritul noii generații de juriști ce provin de pe băncile Universității Petru Maior din Târgu Mureș. Evoluția cercului este strâns legată de dezvoltarea instituțională a acestei universități. Inițiativa înființării acestui cerc aparține aproape în exclusivitate unor studenți vizionari, al căror nume nu îl precizăm în acest context deoarece acest tip de inițiativă a caracterizat, caracterizează și va caracteriza întotdeauna funcționalitatea Cercului. Ca urmare, Cercul a aparținut, aparține și va aparține întotdeauna fiecărui student cu inițiativă. Mai trebuie cunoscut faptul că pentru membrii Cercului inițiativa înseamnă mai departe inițiere.

Cercul *Ius Iuventutis* a fost constituit în perioada 1999-2000, fiind primul cerc studențesc înființat pe lângă Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș. Modul său de organizare este unul original și mai ales invizibil. Poate fi văzut doar de către cei inițiați deja. Deși nimeni din exterior nu îl poate defini, atunci când interferează cu acțiunile Cercului, toată lumea cunoaște că este vorba despre Cerc. Acest mod de organizare a fost în mod direct determinat de maniera de inserare a structurii sale în ansamblul valoric general mureșean. Din doi în doi ani Cercul își alege un nou președinte, potrivit propriului Regulament de organizare, iar potrivit cutumei studențești în fiecare an se instituie un lider

al studenților. Președintele este ales de către studenți din rândul cadrelor didactice ale universității, în timp ce liderul este constatat la sfârșit de mandat. Președintele nu poate refuza desemnarea. Președintele are obligația de a obține susținerea Universității cu privire la activitățile Cercului, activități care sunt publice.

Cercul a traversat numeroase etape de la înființarea sa și rezultatele sale sunt notabile, chiar dacă asemeni ființelor, a traversat urcușuri și coborâri. Rezultatele certe ale Cercului constau în primul rând în aceea că a păstrat intactă capacitatea de a visa a celor care și-au dorit acest lucru. Cu toate acestea, cei care au dorit să facă parte din Cerc și au făcut parte, nu trebuie să știe că au capacitatea de a visa, ci este suficient să aibă un interes. Există mari șanse ca după înscrierea în Cerc interesul să se transforme într-un vis.

Membrii Cercului au dus faima Universității „Petru Maior” pe diverse țărmuri ale țării noastre, dar și în lume. Studenții de la Universități de prestigiu din țară cooperează cu membrii cercului, iar în „luptă dreaptă emoțiile sunt deopotrivă ori de câte ori se ivește vreo competiție. Cel mai important lucru pentru membrii Cercului este să afirme spiritul original al plaiurilor mureșene, să afirme existența caracteristicilor fiecărei generații și să întemeieze relații de respect și prietenie cu cei asemeni lor de la alte Universități.

Multe alte date și mărturii se găsesc cu privire la istoria Cercului și a membrilor săi în Jurnalul confidențial al Cercului. Aici, cei care vor constata că și-au încetat mandatul de lider vor putea citi bucuriile, greutățile întâmpinate de-a lungul anilor și vor putea vedea în cele din urmă Spiritul studentului mureșean

Fă istoria Cercului mai departe, pentru că meriți să fii apreciat, să apreciezi și să iubești viața studentască!

PREZENTAREA GENERALĂ A CONCURSULUI

Concursul național de pledoarii *Fiat Justitia*, ajuns la a IX-a ediție, reunește anual studenți din întreaga țară, pasionați de domeniul dreptului și cu precădere de cel al drepturilor omului. Concursul urmează structura unei competiții clasice de „mooting”, fiind compus din două faze. Prima fază este cea scrisă în care echipele înscrise sunt nevoite să redacteze un memoriu, o argumentație scrisă, în care să își susțină poziția procesuală pe datele oferite de speța fictivă. A doua fază a concursului, este cea de pledoarii, în care concurenții își prezintă argumentele în fața unui juriu format din specialiști în domeniu.

Concursul *Fiat Justitia*, așa cum am precizat, este un concurs de „mooting” care urmărește să simuleze procedura din fața Curții Europene a Drepturilor Omului. În fața acestui organ se pot prezenta cetățenii statelor membre ale Convenției, care au suferit o atingere a drepturilor consacrate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului printr-o acțiune a statului. Drept urmare, în fiecare proces în fața acestui organ, o parte va fi o persoană fizică, partea vătămată sau reclamantul, iar cealaltă parte va fi statul pârât.

Speța din acest an a fost una deosebit de complexă ce atinge un domeniu vast de probleme și de arii disciplinare. Au fost incidente norme ale dreptului mediului, dreptului civil, dreptului penal, dreptului administrativ precum și ale dreptului internațional. Personajul central al speței este

domnul Raul Dimitrius, un individ care a ales să ducă o viață ancestrală, ferit de civilizație, în comuniune cu natura și tradiția, într-o zonă ce reunește elementele unui paradis terestru. Stilul de viață a acestuia și suita de valori în care acesta crede, sunt amenințate de acțiunile statului care urmărește să profite de pe urma resurselor subterane existente în zona și proximitatea locuinței familiei lui Raul Dimitrius. Această intrigă dă naștere în cele din urmă acțiunii promovate de domnul Raul Dimitrius în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.

Anul acesta concursul s-a bucurat de un real succes, reușind să reunească echipe din 7 centre universitare din România și Republica Moldova. Un total de 13 echipe au participat în perioada 19-21 Aprilie 2013 la concursul *Fiat Justitia*, câștigătorii beneficiind de numeroase premii din partea sponsorilor noștri.

ECHIPELE PARTICIPANTE

APULUM ADVOCATI – Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia

1. Claudiu Zadorojin
2. Cruciu Petre
3. Răzăilă Catalin

ARGUMENTUM LEGIS - Universitatea „Petru Maior”, Târgu Mureș

1. Doroftei Xenia
2. Ojog Alina
3. Borozan Daniela

CONFUSED LAWYERS – Universitatea de Stat, Pitești

1. Roșoi Robert
2. Petre Larisa Gabriela

CUZA TEAM – Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

1. Teodora Bogza
2. Florina Macovei

DEFENSORES JUSTITIAE – Universitatea București

1. Bucur Mădălina
2. Buraga Alexandra
3. Hurduc Teodora

DURA LEX - Universitatea „*Petru Maior*” , Târgu Mureș

1. Marc Alexandra Teodora
2. Mureșan Alexandra
3. Mureșan Cristina

FACTA PROBANDA – Universitatea „*Lucian Blaga*”, Sibiu

1. Muntean Mihaela
2. Balog Ana-Maria
3. Vintilă Adela Ioana

HIC RHODUS, HIC SALTA – Universitatea „*1 Decembrie 1918*”, Alba Iulia

1. Barbu Anca Maria
2. Ștefan Andreea Iulia
3. Todorescu Ioana Maria

HONORIS CAUSA - Universitatea „*Petru Maior*” , Târgu Mureș

1. Costea Andrada
2. Moldovan Alexandra
3. Vaidoș Ioana

LADIES OF JUSTICE – Universitatea „*Petru Maior*”, Târgu Mureș

1. Chibulcutean Diana
2. Precup Ioana
3. David Iulia

QUATTRO – Universitatea „*Petru Maior*”, Târgu Mureș

1. Coman Alexandru